

Statsforvaltaren i Vestland

Vår dato:

09.10.2023

Vår ref:

2023/13356

Dykkar dato:

Dykkar ref:

202301676

NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT
(NVE)
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Saksbehandlar, innvalstelefon

Eyvin Søltnæs, 5764 3135

Fråsegn til melding om Sagavika minikraftverk i Bergen kommune

Statsforvaltaren har ikkje kjennskap til viktige naturverdiar som kan bli påverka i ein slik grad at det ikkje bør gjevast konsesjonsfritak for eit Sagavika kraftverk. Det er ein lokal tursti langs elva, som vi føreset blir ivareteke i saka.

Vi viser til oversendinga 30. august i år om høyring av konsesjonspliktavurdering av Sagavika minikraftverk.

Bakgrunn

Det er planlagt eit minikraftverk i Fanaelva med inntak på kote 28,1 og avløp på kote 0. Vassføringa vil bli redusert på 125 meter elvestrekning. Maksimalt vassuttak på 3,9 kubikkmeter/sekund vil utgjere 215 prosent av middelvassføringa, og minstevassføring på 0,2 kubikkmeter/sekund er litt meir enn alminneleg lågvassføring. Estimert årleg energiutbytte er på 3,0 GWh.

Vatn frå elva har tidlegare vore nytta til mellom anna spinneri, reperbane, kraftverk og akvakultur. Planen no er å renovere dagens sperredam med nytt inntaksarrangement. Vassvegen vil gå i eit 90 meter langt røyr som skal forankrast på fundament i den same traséen som den gamle røyrkata. Det gamle kraftstasjonsbygget nede ved sjøen skal totalrenoverast.

Ei konsesjonspliktavurdering gjeld effektar av vassdragstiltaket; altså vassuttaket og konstruksjonar i vassdraget. Ved eit eventuelt konsesjonsfritak skal kommunen vurdere arealinngrep utanfor vassdraget, mellom anna røyrkatetraséen, i deira handsaming etter plan- og bygningslova.

Våre merknader

Rennande vatn inngår i naturtypen elvevassmassar i raudlista for naturtypar frå 2018, og er sett i raudlistekategorien nær truga (NT). I Artsdatabanken er det påpeika at særleg bekkar i låglandet er utsette for påverknad. Resterande bekkeløp har dermed fått auka verdi, for mellom anna insekt og vasstilknytte fuglearter som fossefall, vintererle og strandsnipe. Elva og det frodige kantvegetasjonsbeltet på strekninga har såleis stor verdi for vasstilknytte artar og som hekkelokalitet for fuglar.

E-postadresse:
sfvlpost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Njøsavegen 2
6863 Leikanger

Besøksadresse:
Njøsavegen 2, Leikanger
Statens hus, Kaigaten 9, Bergen
Fjellvegen 11, Førde

Telefon: 57 64 30 00
www.statsforvalteren.no/vl
Org.nr. 974 760 665

Det er registrert ål (raudlista, EN – sterkt truga) i Klokkevatnet oppstraums fossen. Ålevandringa må oppretthaldast ved ein eventuell utbygging. Det vil vere behov for kvalifisert fagkompetanse til å vurdere opp- og nedvandringssløysing for ål.

I konsekvensutgreiinga til reguleringsplanen for Sagavika er det omtalt fleire svartelista framande artar med spreingspotensial, og utbyggar må hindre at desse blir spreidd vidare i samband med eventuell utbygging.

Planlagt vassuttak på drygt to gonger middelvassføringa er innafor vanleg nivå for kraftverk som blir bygt i dag. Restvassføring som sikrar ein viss dynamikk, og planlagt minstevassføring, vil vidareføre eit visst livsgrunnlag artar som lever i og ved elva.

Inntak skal etablerast i ein eksisterande dam, og kraftverket vil bli plassert i eit gammalt kraftstasjonsbygg, som skal totalrenoverast. Ut frå dette ser det ut til at konstruksjonane i vassdraget vil føre til små nye inngrep.

Det er opplyst i meldinga at det ikkje er knytt spesielle friluftsføremål til elvestrekninga, då området ved elva er «tilgrodd og vanskeleg framkomeleg». Vi er noko undrande til at turstien frå Fanahammaren ned langs elva ikkje er vurdert i meldinga, og heller ikkje nemnt. Frå turstien er både fossefallet og den gamle røyrgata godt synleg. Vi legg til grunn at turstien/turopplevinga vil bli ivareteke. Bergen kommune må vurdere i kva grad lokale natur- og friluftsverdiar blir påverka av tiltaket.

Dersom det blir gitt konsesjonsfritak, skal tekniske inngrep utanfor vassstrengen, handsamast etter plan- og bygningslova. Vi legg generelt til grunn at alle naturinngrep blir avgrensa så godt som råd, og at det blir stilt krav om god estetisk utforming og terrengtilpassing for alle tekniske anlegg. Det må her vurderast krav om tilpassingar for røyrgata som er planlagt å liggje i dagen i den gamle røyrtaséen, kloss på og nesten i elva. Vi reknar med å få eventuell søknad etter plan- og bygningslova på høyring.

Ved eventuelt konsesjonsfritak skal tiltaket òg avklarast/handsamast etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag. Statsforvaltaren er mynde for strekningar som fører laks og sjøaure, medan fylkeskommunen er mynde for strekningar ovanfor vandringshinderet. Dersom det er behov for å fjerne kantvegetasjon, må tiltakshavar søkje Statsforvaltaren om dispensasjon frå vassressurslova § 11.

Vi legg til grunn at tekniske installasjonar blir plasserte slik at dei er mest mogleg verna mot skred og flaum, for å unngå skade på både personar og materielle verdiar.

Vi viser elles til forureiningslova § 7 med generelle reglar om å unngå forureining.

Med helsing

Gry Walle
seniorrådgjevar

Eyvin Søltnæs
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Bergen kommune

Vestland fylkeskommune

Postboks 7700

Postboks 7900

5020

5020

BERGEN

BERGEN